

Powiat Limanowski
Oficjalny portal

Wykład pt. „Od kampanii wrześniowej do Landkommissariat Limanowa. Początki okupacji na Ziemi Limanowskiej”, zainaugurował cykl warsztatów pn. „W ogrodach Klio” w Muzeum Ziemi Limanowskiej.

8 listopada 2019 w Muzeum Regionalnym Ziemi Limanowskiej odbył się wykład inaugurujący cykl popularyzujący historią, historię sztuki, archeologią i etnografię pn. „W Ogrodach Klio”, którego tematykę: „Od kampanii wrześniowej do Landkommissariat Limanowa. Początki okupacji na Ziemi Limanowskiej” zaprezentował dr Dawid Golik - politolog, historyk dziejów najnowszych, pracownik Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN.

Po oficjalnym otwarciu cyklu wykładów przez dyrektor Magdalenę Urbaniec zgromadzeni w sali konferencyjnej muzeum słuchacze zapoznali się w pierwszej kolejności z przebiegiem kampanii wrześniowej i początkiem II wojny światowej na Ziemi Limanowskiej oraz jej konsekwencjami dla ludności cywilnej. Pomimo tego, że teren ten nie stał się bezpośrednio areną walk pomiędzy Wojskiem Polskim, a wkraczającym Wehrmachem (zacięte walki toczyły się przede wszystkim w okolicach Szczyrzyca, gdzie broniły się jednostki 10 Brygady Kawalerii płk. Stanisława Maczka), a Limanowa została zajęta bez walki już 6 września 1939 r. przez niemieckie oddziały zmotoryzowane, ludność cywilna bardzo szybko doświadczyła represji ze strony wojsk okupacyjnych, które przybrały formę egzekucji przeprowadzonych w wybranych miejscowościach. Prelegent przedstawił ponadto formy indoktrynacji, które miały wykreować w niemieckich żołnierzach negatywny obraz Polaków i tym samym ułatwić im stosowanie brutalnych metod wobec podbitego narodu. W dalszej części wykładu dr Dawid Golik omówił kwestię podziału administracyjnego dystryktu krakowskiego utworzonego w ramach Generalnego Gubernatorstwa, a także wydzielenie komisariatu ziemskiego limanowskiego (w granicach odpowiadających w przybliżeniu terenowi byłego powiatu limanowskiego) z Landkreise Nowy Sącz, wraz ze zmianami komisarzy w trakcie trwania okupacji, a także funkcjami niższego aparatu urzędniczego niemieckiej administracji (w której pracowało również wielu Polaków). Ciekawie przedstawiała się sprawa struktury aparatu policyjnego i porządkowego na terenie Limanowszczyzny - w szczególności niewielka obsada kadrowa posterunków policji kryminalnej - Kripo oraz garnizonów policji granatowej (szacunkowo na obszarze komisariatu ziemskiego Limanowa służyło jedynie kilkudziesięciu funkcjonariuszy), a także zagadnienie przestępczości w warunkach okupacyjnych - bowiem w trakcie walk we wrześniu 1939 r. z więzień na obszarze Polski byli wypuszczani wszyscy przestępcy (niezależnie od rodzaju popełnianych wcześniej przestępstw), z których część zgłosiła się do Wojska Polskiego, inny natomiast wrócili do dawnego proceduru w nowych warunkach niemieckiej okupacji, co ułatwiło im powszechny dostęp do broni palnej, pozostałej po zakończeniu kampanii wrześniowej. Przestępcy często łączyli się w większe grupy i podszywając się pod policję niemiecką terroryzowali ludność cywilną, co w żargonie historyków zostało określone jako „chodzenie z kławką po prośbie”. Kolejnym ciekawym aspektem, poruszonym w trakcie wykładu, była próba rozszerzenia akcji germanizacyjnej „Goralenvolk” na obszar Limanowszczyzny, co zakończyło się całkowitym fiaskiem - taki rezultat przewidział zresztą jako pierwszy komisarz limanowski dr Heinz Georg Neumann, w kilkunastu pracach skierowanej do Generalnego Gubernatora Hansa Franka. Na zakończenie spotkania poruszona została kwestia załazków ruchu oporu na Ziemi Limanowskiej.

Warto zaznaczyć, że dr Dawid Golik przygotował swoją narrację przede wszystkim w oparciu o oficjalne dokumenty niemieckie (także prywatną korespondencję urzędników i żołnierzy), co pozwoliło na uzyskanie wielopoziomowego

spojrzenia, na zagadnienie okupacji niemieckiej w Limanowej.

Kolejny wykład w ramach „W Ogrodach Klio” będzie miał miejsce już w styczniu i rozpocznie tym samym obchody jubileuszu 50-lecia istnienia Muzeum Regionalnego Ziemi Limanowskiej.

źródło: Muzeum Regionalne Ziemi Limanowskiej